

Szerkesztőségi iroda:

Főtér Sat-Ferencziak háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet *mindennap* 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő névre küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak nyitlók és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések négy elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bácsban:
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.,
Danke G. L. és társánál és Herold
Brüben: Stern M.

Nyitlér petitsora 10 kr.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi Népi Önszülő Szövetkezet”, a „Csáktornyai Takarékpénztár”, a „Muraközi Takarékpénztár”, az „Alsó-Muraközi Takarékpénztár” és „Önszülő Szövetkezet” s a Muraköz-kegyvidéki közművelődési „Önszülő Kör” hivatalos közlönye.

Csáktornya, 1888. július 12.

A köznapokan megalakult építészeti bizottság, mint említők, azzal kezdte meg működését, hogy a dűledező és hatóságilag bezárt nagyvendéglői terem építése és általában az egész nagyvendéglői kijavítása ügyét nyelbe üsse.

Valóban sürgetőbb ügy nem is képezhetne volna a bizottság első ülésének tárgyát, mint a város tekintélyét mélyen sértő rozzant nagyvendéglői kijavítása.

Ismételjük, hogy a város tekintélyét mélyen sérti a nagyvendéglői mostani állapota. Piszok, bűz, dűledező falak, czélszerűtlen beosztás sat. jellemzik a mostani, Hattyu-szállodának nevezett városi nagykoromát. Nem igen hízegő fogalmat alkotott magának a városról és képzelhető, milyen hirt vtt szét a szélrózsa minden irányában az itt megjelent ezer és ezer utas!

A nagyvendéglői mizérián most már segítve lesz.

Az építészeti bizottság e hó 11-én ismét összeült s elfogadta Morandini tervét s azt másnap ajánlotta a képviselőtestületi ülésen, amelyen az építés kimondottat, s Morandini terve elfogadtatott.

Az elfogadott terv szerint az eddigi nagyterem helyén egy 14 82 méter hosszú, 9 65 méter szélességű és 4 10 méter magasságú nagyterem fog építtetni. A mostani 9-es számú szoba alapzata magasabb lesz a tereménél és színpadul og szolgálni, bálók alkalmával pedig a zenekar számára lesz alkalmas.

A terem déli oldalán folyosó és árnyékszéknek lesznek, s csigalépcső fog levelezni az ebédlőbe, amelyet a mostani „herberg” s egyéb zig-zug helyiségek helyére építenek. A terem s az ebédlő átalakítása előirányzat szerint 9630 frt 88 krba fog kerülni. Az építés kerütszítvitele az építészeti bizottság dolga leendő, amely a munkához azonnal hozzáfog, úgy hogy az ősz derekára már készen lesznek az építéssel.

A képviselő-testület határozata értelmében a helybelin kívül a nagykanizsai, varasdi és pettauai építőmesterek fognak felszólíttatni az építés elvállalására s evégből ezek között fog az árlejtés megejettetni.

Örömmel hozzuk a képviselő-testület határozatát köztudomásra, mert a tervekben azt követik ztetjük, hogy a nagyvendéglői a város haladásához és emelkedéséhez mérten fog átalakíttatni s nemcsak az átalakított rész, hanem általában az egész vendéglői külsőleg és belsőleg ajánlatosan fog kinézni, amellyel a város becületet fog vallani az idegenek dicsérettel emlékeznek meg felőle és városunkról, mert nem lehet elvitatni, hogy az idegen előtt a szálloda a város tükré.

TANÜGY.

(*Falya M. polg. isk. igazgató év. árv. besz.éből.*)

A Csáktornyai polg. iskola ezen iskolaévvel fenállásának 16-ik évét töltötte be.

Ha egy intézet fejlődési viszonyainak megítélésénél a bírátkozott tanulók számát mérvadónak tekinthetjük, úgy a lefolyt iskolaév — dacára oly késő időben történt megnyitásának — kedvező előjellet közöszönt be.

Beiratkozott összesen 83; 3-al több mint a múlt évben és 5-el több mint az 1886 iskolai évben.

Tekintve a tanulók szellemi kézségét, hajlamait és erkölcsi viseletét, három kategóriába sorozhatjuk őket.

Az első kategóriába tartoznak azon csekély számú, de nemes indulatú tanulók, kik erénytelen szorgalmat és kifogástalan magaviseletet tanúsítottak; kik értelmük megvilágosítására, kedélyük nemaitésére napról-napra hirdetett tanokat önmagukért szeretik, kiknek minden vágya, legfőbb boldogsága abban rejlik, hogy szorgalmuk és jó viseletük által szülőiknek és tanítóiknak örömet okozzanak, kiknek minden eselekedés gondolkodásán megátáskoz a gondos házi nevelés-apoló kezemenkaja — a rendszeres nevelői ténykedés — kikkel szemben az iskola azon kedvező helyzetben van, hogy a maga feladatainak minden tekintetben eleget tehetett. Boldogok azon szülők kikkel az isteni gondviselés így kincsekkel megáldott.

Nagyobb a második kategóriába tartozó azon tanulók száma, kik élenkebb természetükkel fogva, már hajlandóbbak a gyermekkor ifjú éveit, elméjük szabad szárnyait, hajlamaik korlátozása nélkül elöltetni; ezeknek az órákhoz kötött tanulás már nem okoz oly bensős lelki örömet, kik érzik, hogy a tanulás munka, de még fogékonyak a jóra, köteleességűdök, engedelmesek, még hajlandók a szóra, meg van bennök az ambíció, hogy szüleiket, tmitóikat valami mulasztás vagy rossz viselet által meg ne szomorítsák. Ezen tanulók ből is még igen hasznos és jellemes polgárok válhatnak az életben.

A harmadik kategóriába tartoznak, kibben a tanulás iránt summi előszerelet nines, kiknek az iskolába való járás valóságos teher, kik az iskolára csak bajt, osztályunkat pedig csak hátra maradását okozzák. Sajnálattal kell kijelentennem, hogy a legkisebb osztálybeli tanulóinknak egy jó része e kategóriába tartozik.

Az ily tanulókkal szemben igen nehéz az iskola feladata, mert a köteleesség teljesítése, az iskolai törvények iránt tartozó engedelmesseg érte ezeket nem buzdítja, sajtát előmenetelük vágya — a nemes önérték őket nem lelkesíti; ezek eljárnak az iskolába csak azért hogy otthon ne alkalmatlankodjanak, mert még testileg úgy nyíra kifejődvé ninesenek, hogy valami mesterség után láthatnának; mintha bizony az iparsáknak elméleti ismeretekre avagy jó erkölcsökre szüksége nem volna!

Bármikép velekedjék is valaki az ily gyermekek lelki értelensége, erkölcsi tompultsága felől — annyi bizonyos — hogy a házi nevelés van elhibázva, tehát ezen kell segíteni míg lehet.

Az idők folyamán sok mulasztást helyre lehet hozni a hiányok telismerése és egy kis jó akarat által. Csak a szülőknék is részt kell venni a nevelés terhes munkájában és nem kell minden felelősséget az iskola vállaira hárítani. Csak a szülőknék együtt kell osztozniok a nevelés felelősségében — de nem egyenlően — mert a család első sorban és szükségképen felelős azon

természeti kapocs folytán, mely szülő és gyermek között fennáll — melynél fogva egyik a másiknak javát előmozdítani tartozik — míg az iskola csak másod sorban és megbízás szerint képesíteni, esetleg pótolni tartozik a családi nevelést.

A hási nevelés munkája elől a család ki nem térhet s ezt át nem ruházhajja senkire. Valamin a gyermek testének fenntartásáról neki kell gondoskodnia; úgy az első erkölcsi nevelést — a tulajdonkéinti emberképzés alapját — neki kell megvetnie.

De hány szülő van, ki abban a téves meggyőződésben él, hogy ha fiát beíratta az iskolába és a szükséges iskola-szerekkel őt ellátta, ezzel minden kötelezettségének eleget tett, most már minden egyéb az iskola dolga. Nem törődik gyermekének szorgalma, előmenetelével — nem is tudakozódik felől — csak akkor eszmél fel, ha a baj egész aradatául nyakába szakad és ilyenkor is nem a gyermekben annál kevésbé magában keresi a baj kulforrásait, hanem az iskolát méltatlanul vádozza — a tanárok okai mindennek. Elfogultságában nem látja be, hogy a szülőli ház mulasztásai, gyakran a társadalom vétki egy pillanat alatt lerombolhatják azt, amit az iskola hosszú időn át nagy fáradsággal épített. Az evangéliumai magvető is tiszta búzát vetett, de midőn a buza megnőtt — meglátköve látta — hogy a tiszta mag közé ellenséges kezek a konkoly magvált hintették.

Ha azt akarjuk, hogy az iskola működése adatai gyümölcsözőn, szükségképpen hogy mindazok, kiket az ügy megillet, minden erejükkel és tehetségökkel ezen ozél előmozdításához hozzájáruljanak.

Nem elég tehát a nevelés fontos munkájában csak is az iskolát szentnyígre venniük, az egész társadalomnak s legfőképpen a szülőli háznak kell az iskolát a gyermek nevelésében és oktatásában támogatni.

Csak ha a család részéről is hűségesen be lett töltve e kötelezettség, csak akkor lesz az iskola azon helyzetben, hogy a maga feladatát teljesen megoldhassa. E nélkül hiába való a pedagógiai és az iskolai törvények okserű és legtápnlatosabb alkalmazása, mert a mit ma épít, az a szülőli gondozás hiányában, a korlátlan kedvtelesebbe merült ifjak könnyelműsége folytán, holnap mint kártyavár összeomlik.

Szülőli ház és iskola szorosan egymásra utalt két tényező. egyiknek törekvése bna marad, a másiknak közreműködése nélkül. E két ösvénynek egy utá kell szélesednie, ha a tanulók szemleli és erkölcsi tehetségeinek fejlesztésében bizton-bizton haladni akarunk, ez a jón pedagógiai által egyedül elfogadott álláspont.

Azért a lelkiismeretes szülő nem is tekint-heti nevelői feladatát befejezettnék azzal, hogy gyermekét iskolába adja, de folytatni fogja itt is nemes munkáját főleg az által, hogy iparkodik minél alaposabb betekintést szerezni az iskola belétetbe. érdeklődik mutat minden iránt, ami a gyermeke vonatkozik, lépten-nyomon éreztetni fogja vele, hogy mennyire szívén viseli, hogy a szükségese: és hasznos ismeretekben alapos kézsültséget szerezzen magának.

Ha a szülő a nevelés dolgában akkép jár el, akkor bizton várható, hogy a rendszeres és tápnlatos iskolai oktatás mellett a tanuló értelme tisztulni, erkölcseljesnemesülni fog, és akkor e harmadik kategóriába tartozó tanulók száma is csökkenni fog.

Ezreke kívántam az iskoláév végén a t. cz. szülőknék figyeimet felhívni,

Ég az erdő . . .

Ég az erdő napsugarban —
Szelid nyájas nap sötét rája;
Sugárcsókban fürdik lombja,
Illatos lég körülzsongja, —
Benne zeng a kis madárka.

Eltűnt a nap feihők felett —
Setétén zug ott az erdő,
Hús szél fuja a levelet,
Szomorúan áll a cserét —
Hideg és zord lett a liget.

Nap vagy rózsám, fényes nap vagy,
Szelid sugár mosolygásod,
S én vagyok az erdő ága, —
Hő szerelmem szép virága.
Szegszd reám pillantásod!

Ha rám nevet két szép szemed,
Mintha mennyben laknál veled;
Ha elfordul szemed felém:
Úgy elborul az én szívem,
És megunja az életet.

Legegyel Tivadar.

Muraköz multjából.

XXII.

Stridó.

II.

— Egy pálosnak 1750-ben történt feljegyzései nyomán!

Alig hiszem, hogy valaki kétségbe vonná, miszerint Stridó mint nevezetes város és püspöki székhely már a régi időkben is létezett. Hogy kiterjedtebb volt valamikor, arról tanuskodnak amas üres térségek, amelyek jelenleg mint kertek, szántóföldek és rétek a polgárság telkein belül és kívül használatnak.

Sőt alig hiszünk, hogy tévedünk, ha a jelenleg ott létező házakat is a góth dűhögés után, amely 383 évben az egész várost felgorgatta — veljük felépítettek. Ezen pusztulásra özözlött szent Hieronimus is, amidőn számos tartomány és város pusztulásra előre megjósolta, mondván: Illyria és Magyarország széles határán a pogányok betörései oly pusztításokat visznek véghez, hogy nem csak egy ember sem fog életben maradni, de még az állatok is teljesen ki fognak pusztulni.

Jelenleg Stridó 30. szalmával fedett, de csinos, alacsony házból álló városka. Úgy hiszem, hogy az 1744-ki tűzvész után, látszólag nyert szépségében. Népe se nem szegény, se nem gazdag. . . .

Stridó város tözsomszédságában van Strigovcsanak nevezett patak, a mely egy órányi távolságban lévő kutaszkától veszi eredetét és a mely valamivel erősebb záporozó beálltával, a közeli hegyekből nagy robajjal patakzó vizekkel kiáradván, roppant károkat okoz a kertek és a földeknek.

Vasárnap- és ünnepnapit piacztá illetőleg, felemlítem, miszerint a házi szükségletek, nevezetesen az élelmi szerek megszerzése és eladása főképe a szomszéd Murán tuliak és Steyerországból jőttek által eszközöltetik — Legtöképpen a marha-, borjú- és disznóhúsát — hat ottani mézszarokat külön rendezsen vágatják, és a piaczon árulatosk.

Vásár évenként 3-szor tartatik: Terézia napkor, Mária-Magdolna és Szent-Hieronimus napján. Valamint a keletnek fekvő Légrad vásárainak keleti, ugy a nyugaton fekvő Légrad vásárainak nyugati termények árulatnak bőségben; sőt noha Légrad városa népesebb és nagyobb, mégis Stridó, ha nem is haladja túl Légradot, úgy bizonyosan Légradnak mit sem enged.

A város kiváló díszére válik a legközelebbi szőlőhegyeken épített három, kiterjedt, szép épület. — Egyike azoknak a nem rég épült Althan-, másika a legujabban épült Csáky-, és harmadika régebbi keletű Eszterházy féle épület, azon czéleből felépítve, hogy urasága bár mikor, de főképe őszii idő beálltával, szüret alkalmával egy részről a táj szépségében és a levegő egészséges mivoltában gyönyörködve, már részről — itt köz és magán köteleességek terhétől egy időre megszaba-

dulván, vadászat, madarászat és más uri mulatókkal töltse vigan napjait.

És daczára annak, hogy a Csáky és Eszterházy családnak az egész Mura Dráva vidégében egyeb birtoka nincsen, a szőlőket-még is, mint más horvátországi és styriai; családok — a közlülfekvő hegyeken öszezavároltak, hogy a hozzaük kiandrult vendégeknak jó pohár borral szolgálhassanak.

Ezek azok, a mik Stridó városáról, régi időkben volt püspöki székről, végre a plébániáról mondani valók voltak.

(Vége.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hymen.** Király Lajos szent-keresztii ismán tegnap vezette olfárhoz Csáktornyan Luperzbek Linika k a Luberszbek József urad tisztartó müvellelki és kedves leányát. Az esküvőnél mint tanú: Ziegler Kálmán kir. közjegyző és Buchberger Fülöp nyug. urad pénztárnok szerepeltek a nyoszolyoösszonytiszlet Ziegler Kálmánné és Sövegjáró Lajosné teljesítették. Áldás és boldogság kísérje a fiatal pár utjait!

— **A csáktornyai all. tanítóképezde** értesítőtjét vettük az 1886-87. és 1887-88. tanévéről. Az ügyesen öszezállított értesítő a tanári kar közreműködésével Samu József igazgató szerkesztette. „Az intézet története” alatt érdekes részleteket közöl a két év történetéből. Ezen kívül a füzet tartalmaz képezi: az igazgató tanács (8), a tanári testület és intézeti személyzet (12), a mult tanévet bevégzett növendékek (53), névsora, a tanterv, taneszközök, jótétemény, gazdság és kertészet, végre tudnivalók a növendékek felvétele tárgyában cím alatti közleményekből betekintést nyujt az intézet életébe. A jövő tanévre szóló beirataások szept. 1-én kezdődnek. A leendő első éves növendékeknek 15 ik életévüket be kell tölteniök, a gym. real, vagy polgári iskola 4 alsó osztályáról bizonyítványt kell hozniök, ép és egészséges testalkattal kell birniök.

— **Az új patika ügye.** Csáktornya városa 12-én tartott képviselőtestületi ülésén tárgyalta az egészségügyi bizottságnak, a tervezett második gyógyszerház ügyében hozott határozatát amelyet nem fogadván el 20 szóval 13 ellen kimondotta, hogy kivánatosnak tartja a má-odik gyógyszerház felállítását.

— **Fényképészet.** Langsfeld Mór fia kaposvári jó nevű fényképész e hó 14-én 10 napit tartózkodásra Csáktornyára érkezett. A kirakatból következettünk ügyességére. Feltűnő szép kivitelű cabinet, Makárt és buoir képei Felvételeket Mayercsákné udvarán eszközöl.

— **Helyes intézkedés.** A csáktornyai öszoigabiró úr ismét helyes intézkedést hirdettki e hó 9-én. Ugyanis: kutyákat pénzbüntetés terhe alatt tilos az utcán kóborolni engedni. Valóban a legutolsó falu helyen nem történnek oly kutyá komédiák, mint Csáktornyan a piac közepén. A piac tele van borjú nagyságu mészáros kutyával, k'sebb fajta vadász, öleb sat. félevel, mintha állandó kutyavásár volna. Ha egy idegen paraszt kutyá vetők be a városba akkor aztán van hecc! Egész csatát vivnak a betévedt falusi kutyával; van ugalás, futolás, vonyítás és hajszal! Nagyon helyes tehát az intézkedés, csak állandó marad on a felügyelet és ne legyen csupán írott, illetőleg kidobolt malaszt az intézkedés.

— **A csáktornyai tekézó egylet** a Baumhach-féle kertben e hó 12-én este tekézóversenyt rendezett. Nyertesek lettek: Nuszy, Morandini Pintarits, Rhédey, Sztraha Ferencz és Sztrahia Károly, akik csinos tárgyakat nyertek.

— **Közlekedés** Mint biztos forrásból értesülünk, a déli vasutnak budapesti üzletigazgatósága a Kanizsa és Za-a-Egerszeg közötti helyi fogalom megkönnyítésére a Kanizsa és szombathelyi vonalon közlekedő tehervonatoknál Kanizsa Szt. Iván között a személyszállítást II. és III. osztályu kocsi-ban már folyó hó 10-én ismét rendezesítette. Szt. Ivánról a személyszállító tehervonat reggel 5 óra 56 perczkor indul és Kanizsára reggel 8 óra 9 perczkor érkezik. Kanizsáról pedig a vonat délután 5 óra 20 perczkor indul és Szt. Ivánra este 7 óra 28 perczkor érkezik. Ezen tehervonatok Gelse, Szt. Mihály állomásokon, valamint Szt. László megállóhelyen az utasok fel- és leszállására megállanak.

— **Jutalmazás.** A zágrábi bíbornak érsek ur Ö Eminenziaja, Szele Ignác cz. kanonok és esperes-tanfelügyelő úr ajánlata-ra ez évben Kaczun Ignác muraszerdahelyi tanítónak 20 frt és Gönczi Ferencz zrinylfalvai áll. tanítónak 40 frtot volt szives iskoláinkban eszközölt hittanitanításért mint jutalmat küldeni. A nevezett megjutalmazottak e helyen is kifejezik hálás köszönetüket a zágrábi érsek ur Ö Eminenziajának mint adományozónak és Szele Ignác kanonok ur Ö nagyságának mint közbenjárónak az adományért és a tanítók irányában mindenkor tanusított jóindulatukért.

— **A részeg conducteur.** Ezen címmel hozott egy újdonságot a varaszi lap m. száma. Elmondja, hogy Varaszdrol Csáktornyára jövet a zagorjai vasuton oly erősen be volt rugra egy vasuti kalauz, hogy az utazó közönség a legnagyobb félelmet állotta ki, amidőn a lábán állani nem tudó kalauz a robogó vonat egyik kocsijától a másikig ment, s az angyalok őrizték, hogy a kerekék alá nem került. mig végre rátámaszkodván egy utasra, elaludt Csáktornyan bejelentették az esetet a főnököknek, aki azonnal kicseréltette a részeg kalauzt.

— **Szójáték.** Koronás főkről érdekes kis tréfát olvasunk. E szerint a nagyhatalmak közü mégis csak a mi uralkodók a leggazdagabb, mert neki négy „Ház-a-is van: Magyarországon felső és alsó (képviselő) ház s Ausztriában is kettő, a közös delegációkat nem is számítva. Utána következik a porosz király s az angol királynó két-két „Ház” zal. A bajor és olasz királyoknak már csak két-két kamrájuk van. A cárnak csak kabinetje, a szultánnak egyetlen divánja; mig a pápa székekkel kénytelen beérni (Vas. Ujs.)

— **Gyászhir.** Stefaits Miksa saját, egy gyermekei: Gizella Jenő és Paula, valamint nővérei: Antaver Mária és Klára és számos rokonsága nevében jeleni felejtethetlen neje, illetőleg édes anyjuk és nővérek. Stefaits Miksáné szül. Antaver Jozsefnak f. é. július hó 14 napján hajnali 3 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentégek felvétele után életének 55-ik, boldog házasságának 20-ik évében jobb létre szenderült. A boldogultnak hült tetemei f. hó 15-én d. u. 5 órakor fognak a helybeli sirterben a római kath. vallás szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Az engedszelő szent miseáldozat f. hó 17-én d. e. 10 órakor a helybeli plébánia-templomban fog a Mindenhatónak bemutatatni. Áldás és béke hamvaira!

— **The Gressham.** Élelbitosztársulat Londonban. Fiókja Ausztriában: Bees, L. Giselastrasse 1., a társulat házában. Fiókja Magyarországon: Budapest, Ferencz József tér, 5. és 6. sz. a., a társulat házában. A társulat cselekvő vagyona (activa) 1887. jun. 30-án fro.

a 18 njih već i vumrlo. Iste glas dohadjia i iz Messine a vele, da je tam kolera iz Bombay na parohodu donešena. Ako nam je tak blizu, onda se more lahko pripetiti, da bude za kratko vreme i pri nas!

Stari mladoženja.

Vu Aaskovicu v Českoj naselil se je Seplák zvani poljodelac, koj je vezda 98 let star. Starcu ovomu nije se dopalo življenje prez para, zato nakanal si je vzeti pajdašicu t. j. odlučil je oženiti se. Nameru svoju naszkoro je i ovršil ter se usprot visokoj svojoj starosti ozval. To još nije tak čudnovito, nu kaj je najglavnije vu stvari a malo mrtvi i smešno, da je taj devetdeset i osem let stari človek dobil za ženu lepu i dobru devetnajst let staru devojku!

Gladijući na cesti.

Blizu Kóbánya na maglódskoj cesti našli su ovih danov nu grmu jednoga človeka koj je bil čisto zvan sebe, na pol mrtve Zdrigli su ga i odnesli k policiji, gde je naszkoro k sebi došel, pripovedal je, da mu je i me Boros Martin, star je 67 let i da neima nikakove službe niti nikakovoga zanimanja, izvan sebe je pak zato lezal tam v grmu, ar već više dneov nikaj nije jel, ter se od glada prebitil!

Potlam 40 let.

Prije 40 let našli su lugara jednoga kčer vu Bernichu mrtvu vu šumi. Dokazalo se je, da je devojka bila onda po nekom vomeju, nu sve do denes nije se znalo, što ju je vumrilo, eiprem nu zbog toga pokrivilo nekoga Rostina, koj je odsudnj na do smrti rešt, gde je i vumrl. Ovih danov zbatežal je Gründling zvani mlinar, koj si je dozvati dal redovnika, da se izpove. Prigodom ove spovedi povedal je redovniku, da je on prije 40 let žumarovu kčer vubil zato ar ga nije hotela rada imati i da ga dušapeče, da je zbog njega drugi vu restu trpeti i vumreti moral.

Medvedji.

Vu kotaru karanzbečkom i to vu okolicu obšine Obrežl i Vara pojavili su se medvedji vu većem broju ter su napali na marhu oudešnjih stanovnikov. Svoje napadanje tolikom su kuražom nastavljali ovi bunđeši, da su vu tečaju jednoga tjedna do četrdeset glavah marhe zagutili i pojeli. Oblest odredila je, da se ima obdržati velika vadsija na ove nepozvane i pogibeljne goste, kam je i sve stanovništvo one okolice na lov pozvano.

Osloboditelji.

Vu Budapeštu kupale su se žene s decom deset jih na broju v Dunavu. Prijele su se sve za ruke ter počele po vodi skakati, kad najedenkrat skrajna žena vtone i sve druge za sobom potegne. Več su bile vu skrajnoj pogibelji, voda jih je već zvevala, kad na njih v zdvojeni krič dobeži Reisz József 16 let stari rukotvorec, sieče cipele i kaput ter skoči za njimi vu gliboku vodu. Kurza njegova dala mu je jakost, da je mogel skradnju van potegnuti a za njom i ostalih devet jedna za drugom. Reisz dobil je za junački svoj čin nagradu a novine su ga posvud lepo zahvalile!

Tak dugo ide vré na zdenec, dok se potere.

Ovak se je pripetilo s menaštericom Sbarazado zvanom, koja je kušete kazala da je jednomu velkomu pripitomljenomu oroslenu pred ljudima svoju glavu vu ralje (v zube) navadno porinula. I tak dugo je to roducirala, dok se je ovih danov oroslana nekaj zmislil, ter joj celu glavu sgrizel. Komaj su ju polk stojići slugi iz raljah roslanovih oslobodili, nu ipak je tak izrađena, da je malo njenomu življenju.

Strela.

Vu Magyar-Goroszlóu delal je na polju Futó Ivan zvani poljodelac, kad najedenkrat nastane viher i strele začmu puceti. Futó hotel se nezdgodnom vremenu vugnuti i odputil se je s ženom prama domu. Ali na putu vudri strela med nje ter je tak ošine da su obehva taki mrtvi ostali. Za ovimi išla je jedna devojka, koja je doista živa ostala, nu tak se je prestrašila, da je najedenkrat zanemela i čisto govor zgubila. Po bliskavici nije smeti naglo hoditi ili bežati!

Pohod cesarski.

Novine pšu, da je već odredjeno, da bude 14. o. m. nemški cesar Wilhelm II. vu Petrograd putoval, da pohodi ruskoga cara Šandora svojega rodjaka. Politikuši iz toga hoću to izvaditi, da se budu ovi dva moćni cesari dogovorili, kaj se ima napraviti, da se vu Evropi mir posvud ugovori, ter da se orsagi reše onih silnih strokov, koji se troše na uzprizanje sveobšega mira. Da bi samo dragi Bog dopustil, da bi se to izpunilo, ar je svih narodov želja ta, da bude mir i sloga vu celoj Evropi!

„The Gresham.“

Pri „The Gresham“ zvanom londoskom druztvu (vu Čakovcu je upravičtvo pri Graneru stacunaru), je moći život osigurati. To jest plati, gdo si hoće život osigurati po letu večku ili menšju svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće da dobi, pak ako bi vumrl, herhom imenito druztvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi n. pr. 15 - 20 let, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženah i decah osigurati. Ovo druztvo ima svoje glavno upravičtvo vu Budapešti. The Gresham zvano druztvo imalo je lani, 30-ga juniusa 97 milionov 872 jezer 246 frankov kapitala. Za osiguranje je uzimalo 18,678,383 frk. Izplatio je od 48-mo leto za one, koji su si život osigurali 191,108, 220 frk. a lani za osigurenje uzimalo se: 58,038,225 frk. Sve skupa od 48-mo leto osiguranje je bilo pri tem druztvu do 1519 milionov, 786 jezer i 529 frankov.

Kalendar.

(Od 15-ga do 21-ga)

- 15. Nedelja. Razdelenje apošt.
- 16. Pondeljek. Skop. Bl. D. M. Prvi četvrt.
- 17. Tork. Alexij.
- 18. Sreda. Kamila.
- 19. Četrtek. Arsenuj
- 20. Petek. Eliaš.
- 21. Subota. Daniel.

Licitacije.

Proti Vadjla Ignacu 23-ga juliusa vu Hodoani.
Proti Horvath Petru 23-ga juliusa vu Gradišćaku
Proti Bánatay Károlyu 19-ga juliusa vu Novakovcu.
Proti Horvath Lukácsu 19-ga juliusa vu Bellici.
Proti Novak Imri 21-ga juliusa vu Prekopu.

CENA ŽITKA

Kurza 6.10 — — Pšenica 6.50 — Hrz 5. 5.25 Ječmen 4.75 — — Zob 5.75

LOTTERIJA.

Grac. 15. juliusa 1888.

15. 44 1. 45. 70.

Odgovorni urednik;

MARGITAI JOZSEF

1816 tk. 88.

Arveresi hirtedményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírószág mint tllkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített árvtárára végrehajthatónak, Horváth Lukács végrehajtást szvenvedő elleni 9 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a n. kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírószág területén lévő belliczai 86. sz. tjkvben 67. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 197 frt, 245. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 60 frt, 287. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 47 frt, 345. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 27 frt, 585. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 87 frt, 597. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 43 frt, 781. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 23 frt, 812. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 12 frt, 890. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 18 frt, 915. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 114 frt, 952. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 20 frt, 975. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 44 frt, 995. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ részére 70 fira az árverést ezeuvel megállapított kikéltási árban elrendelte, és hogy a feuebb megjelölt ingatlan az

1888. évi július hó 19-ik napján d. e. 10 órakor

a belliczai község házáánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becseráruak 10% -át vagyis 19 frt 70 kr. 6 frt 4 frt 70 kr. 2 frt 70 kr. 8 70 k. 4 frt 20 kr. 2 frt 30 kr. 1 frt 20 kr. 1 frt 80 kr. 11 frt 40 kr. 2 frt 4 frt 40 kr. 7 frtolt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornya kir. bíróság miut tllkvi hatóságnál 1888 május 17-én.

708 1—1

1811. szám tk. 1888.

Arverési hirtedményi kivonat

A csáktornyai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített árvtárára végrehajthatónak Novák Imre prekopai lakó végrehajtást szvenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírószág területén lévő a IV. hegykerületi 119. telekkönyvben 409. 433. hrsz. a ingatlanból Novák imrét illető és 99 frtra becslült $\frac{1}{2}$ részére ugyanitt a 440. hrsz. a. ingatlan $\frac{1}{2}$ részére a rajta levő házzal 270 frt becserékben az árverést ezeuvel megállapított kikéltási árban elrendelte és hogy a feuebb megjelölt ingatlanok az

1888. évi július hó 21. napján d. e. 10 órakor. a IV. hegykerületi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becseráruak 10% -át vagyis 9 frt 90 krajcár 27 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornya 1888. május 17-én. A csáktornyai kir. járásbírószág mint tllkvi hatóság.

707 1—1

1812. sz. tk. 1888. Arverési hirdetés kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróóság mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Horváth Péter gradiscsáki lakos végrehajtást szenvedő elleni 80 frt 63 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbíróóság területén lévő VI. hegykerületi 430. tkvben 1554. és 1570/a hrsz. a. 325 frt és 1571/a hrsz. a. 216 frtra becsült ingatlanokra az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi július hó 23. napján d. e. 10 órakor a VI. hegykerületi bíróságánál megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 32 frt 50 krt, és 21 frt 60 krt, készpénzben vagy az 1881-ik LX. t. cz. 42-ik

§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendeltet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni Kelt Csáktornyai 1888. évi május hó 17. napján A csáktornyai kir. bíróóság mint teleknyvi hatóság. 710 1-1

238. sz. tk. 1888. Arverési hirdetmény. A perlaki kir. bíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak Vadlya Ignác hodosáni lakos elleni 149 frt 43 $\frac{1}{2}$ kr tőke ennek 1887 évi január hó 1 től járó 6% kamatai 4 frt 80 kr. végrehajtási és 7 frt 5 kr. ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróóság területén fekvő Hodosán község 80. sz. tkvben A I. 1-2 4-5. 8. 9.

és $\frac{1}{2}$ sor 85 hrsz. ingatlanra az ezen épület 58 nép sorsz. háza és tartozékaira 84 323. 325. 842. 900 és $\frac{1}{2}$ 1552. hrsz. ingatlanokra összesen 575 frt becsárban Hodosán község házánál 1888. évi július hó 23. napján d. e. 10 órakor megartandó nyilvános árverésen el fog adatni. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételtár három egyenlő részletben, még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat u. a. naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat u. a. naptól számítandó 60 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni. Kelt Perlakon kir. bíróóság mint tkkvi hatóságnál 1888. május 21-én. 711 1-1

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróóság mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Neumann Ignác csáktornyai lakos végrehajthatónak Bánatay Károly végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 83 frt 87 kr. tőke ennek 1882. évi október 31-től járó 6% kamatai, 10 frt 95 kr. perbeli, és 3 frt 95 kr. végrehajtási, valamint a 19 frt 5 krban megállapított ezuttali költségek kielégítése céljából a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. járásbíróóság területén fekvő Novákovecz község 26 sz. tkvben A I. 35, 1328. 1805. és (268-269) hrsz. a. foglalt ingatlanokból ugy az ezekhez tartozó aránylagos legelő és erdő elletményből Bánatay Károlyt illető és 375 frtra becsült $\frac{1}{2}$ rész továbbá az ugyanezen tkvben $\frac{1}{2}$ 1514. hrsz. alatt foglalt ingatlanból Bánatay Károlyt illető és 32 frtra becsült $\frac{1}{2}$ rész. nemkülönben a novákoveczy 26. tkvből a 717. számú tkvben Sántek György tulajdonánál lejegyzett 1 43/a hrsz. ingatlanból Bánatay Károlyt illetett és 54. frtra becsült $\frac{1}{2}$ rész a 718. számú tkvbe Pallér György tulajdonánál lejegyzett 1743/b hrsz. ingatlanból Bánatay Károlyt illetett s 54 frtra becsült $\frac{1}{2}$ rész s végül a novákoveczy 719. sz. tkvben lejegyzett 1415/a hrsz. ingatlanból Banutay Károlyt illető s 56 frtra becsült $\frac{1}{2}$ részre Novákovecz községben a helység házánál

1888. évi július 19-ik napján d. e. 9 órakor

Gréz Alajos felveresi ügyvéd vagy helyettes közbejöttével megartandó nyilvános árverésen el fog adatni. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

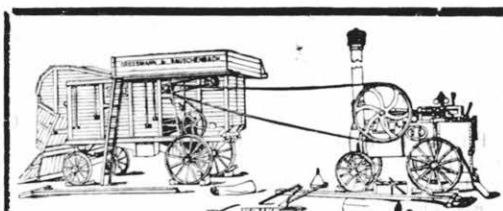
Perlakon a kir. járásbíróóság mint tkkvi hatóság. 704 1-1

STRAHIA testvérek fűszerkereskedésében

Csáktornyan egy jó házból való ifju

TANONCZUL azonnal felvétetik.

714 1-1

Szabad. szeges gőzcséplőgépek

Grossmann és Rauschenbach-tól

BUDAPESTEN.

Tudósiasát

gyártmányaink könnyű hajtása.

csekély fűtőanyag fogyasztása,

igen nagy munkaképessége,

a szemek kitűnő tisztítása és osztályozása, valamint erős szerkezete tekintetében

összesen

eddig számos vevőink nyújtanak, kiknek névjegyzéke a t. gazda urak rendelkezésére áll.

Grossmann és Rauschenbach

első magyar gazda ági gépgyára,

Budapesten, külső váci-ut 7. sz.

150 b. 1-5

DELLER J.

Leginkább lithion tartalmu savany. Legjobb asztali és üdítő ital. Kipróbált gyógyszer a légzési szervek katurrusainál rheuma, gyomor és hughyólyagbántalmaknál

LITHION TARTALMU

REGEDI

SAVANYUVIZE

Főraktár Gräner Testvéreknél Csáktornyan.

DELLER J.

Najbolša lithion sadržajuča kiselina. Najbolša stolnata i okrepljujuča pitvina. Izprobanovraetvo proti težkom dihanju, katarasu, kostobolji i drugimi betegi vu zeludcu.

LITHION sadržajuča

Radgovinska

Kisela voda

Glavno skladište je pri braći GRANERU vu Čakovcu.

703. 3-6

97.872,236.55. A befizetett évi díjak után járó összeg és kamat 1887. jun. 30-án fr. 18678,393.10. A társulat fennállása óta (1848) kifizetett biztositási- és járadéki összeg, nemkülönben visszafizetés stb. fejében járó összeg fr. 191,108,220.84. Az utolsó 12 havi üzletében a társulatnál 58,038,225 fr. erejéig újabb üzlet kötetelt meg mi által a társulat fennállása óta kötött üzletek főösszege 1510,736,529 5/8 forint alapható meg. A biztosító levél (police) kiállításánál alapul szolgáló tervezet (prospect) és díjjegyzék (tarifa), ugyszintén ajánlái mintak díjtalanul kaphatók Ausztria-Magyarország minden nagyobb városában a társulati közvetítőnél (agens) és a társulat fiókjánál Bécs és Budapestban.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

T. Szerkesztő Úr!

Alulirt e hó 11-én délután a hévízi fürdőben meg akarván fürdeni, bementem az ugynevezett tükörfürdőbe. A víz tiszta volt s csalékonyan egészen közel látszott iszapos feneké. Nem lévén a viszonyokkal ismerős, aztán uszni sem tudok és alacsony termetű is vagyok, vigyázva haladtam a lépcsőn a fürdőbe. Azonban a lépcső utolsó fokán megcsusztam és a mély víz egészen elnyelt. Hiába iparkodtam a lépcső felé, az a vízben magasan és távol állott tőlem; mintegy kétszer felmerültem ugyan egy egy pillanatra erős küzdelem után, s segítségért kiáltottam, de végre fuldokolni kezdtem s elveszítettem eszméletemet. Egy

erős ütésre, kezemen, felezméltem s a póznát — mert azzal ütötték meg kezemet — megragadtam és így kimentetek.

Embertársaimnak, akik szintén Hévízre szándékoznak menni, írom le esetemet, hogy úgy ne járjanak mint én; de ezzel egyzersimint a fürdőigazgatóság figyelmét is felhívom s kérdezem: vajjon nem volna jó a vízbe vezető lépcsőt és kariaté egészen a korpafenekéig levezetni, vagy figyelmetetni az uszni nem tudó közönséget, hogy vigyázzon; vagy talán az ilyenek számára más helyt kellene kijelölni? Azt hiszem, hogy ezt a fürdőigazgatóság megkívánja, mert a mostani állapotok mellett bizonyára nem én leszek az utolsó, aki a hévízi tükörfürdőben oly közel álljon a halálhoz, mint én állottam!

Kiszabadulván, a bérő, panaszomra azt mondta, hogy minek nem maradtam a lépcsőn, ha nem tudok uszni? Engedelmet kérek! Ugyhiszem, hogy a fürdőközönség nem ilmi meg a lépcsőre, hogy ott lökdösbék, taszigálják a le, fel járók, hanem hogy a vizet élvezze.

A fenti körülményekre felhívva a közönség és a fürdőigazgatóság figyelmét, vagyok a t. szerkesztő urnak tisztelettel Csáktornya, 1888. július 12.

Közlemény
ráczkánizsai vendéglős.

VASUTI MENETREND.

CSÁKTORNYA

Indul.

Brágerhof felé.		
Réggel	6 óra 32 perczkor	postav.
Délután	4 " 13 "	
Ejjele	12 " 07 "	gyorsv.
Hanisza felé.		
Réggel	5 óra 25 perczkor	gyorsv.
Délben	11 " 55 "	postav.
Ejjele	10 " 21 "	
Karaszd felé.		
Réggel	7 óra " perczkor	vegyesv.
Este	10 " 27 "	
Érkezik.		
Brágerhof felé.		
Réggel	5 óra 02 perczkor	gyorsv.
Délben	11 " 27 "	postav.
Ejjele	9 " 53 "	
Hanisza felé.		
Réggel	6 óra 41 perczkor	postav.
Délután	4 " 17 "	
Ejjele	12 " 19 "	gyorsv.
Karaszd felé.		
Réggel	4 óra 50 perczkor	vegyesv.
Este	6 " 13 "	

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JÓZSEF

TEČAJ V. VU ČAKOVCU 15. JULIUSA 1888. BROJ 29

Uredništva pisarna:
Glavni pišac, fraterska hiža, lévo na kondignaciji. — S urednikom može se svaki dan govoriti med 11 i 12 urom. — Sve pošiljke tihče se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitala Jožefa urednika vu Čakovcu.

Isdateljstvo:
Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju

MEDJIMURJE

Predplata cena je:
Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvrt leta 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodb i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Štukešni glasnik: „Medjimurskoga pašpomanja i ja čuvaničkoga društva „Čakovečke šparkske“, „Medjimurske šparkske“, „Dolnje-Medjimurske šparkske“, i „Poljane ajčeta društva“, „Gornje-Medjimurskoga kulturnoga društva“

Nekaj iz pravie orsaga. Magjarska domorodnost.

Ako tko hoće biti delnik svih magjarskih zakonskih i političkih jušov, potrebno je da bude magjarski domorodec ili magjarski državnik.

1. Magjarsko domorodstvo zadobi se a) kroz rodjenje ili kroz koreniku, tojest ako se kojega magjarskoga državnika deca i vu kojem drugom orsagu rodiju zato ona spadaju pod magjarsko domorodstvo, b) zadobije se magjarsko domorodstvo ili državnictvo kroz ženitbu; daklem ona iz drugog orsaga žena, koja, s magjarskim državnikom vu zakon stupi, takaj dobi magjarsko domorodstvo, c) zadobi se takaj po molbenici

Za magjarsko domorodstvo ili za pripadanje k magjarskoj državi more svaki tudjinee od ministra nutarnjih poslov pro siti, ako je punoleten, ili ako malodobni ima privođenje oca ili skrbnika; ako je prijet vu ku domaču obinu ili barem ima izgled, da bude prijet Nadalje ako je već pet let vu orsagu, porciju plaća, dobro se ponaša i ako more sam sebe i svoju familiju zadržavati. Ako mu minister molbu uslišie, onda mu napravi domovnicu. Potrebno je nadalje da isti pred podžupanom ili varaškim kapitanom položi prisegu. Od

dana, kad je prisegu položił, postane magjarski domorodec ili državnik.

Ako tko zadobi magjarsko dr avništvo, onda se ova preteže na celu njegovu obitelj. Zadobi se takodjer k magjarskoj državi, ako minister Njegovomu Velicanstvu predstavi da bi se domorodstvo podeljilo takovomu, koj je vno go vrednih i izvrstnih činov voinil za magjarski orsag, pak ili već ovdí stanuje ili abeđa, da se bude sim do-eljil. Ovi dobiju državništvo s kraljevskom diplomom, i dužni su takaj prisegu položiti.

Tko se je vu magjarskim orsagu rodil tak dugo spada k magjarskomu orsagu, dck nedokaže, da je već vu drugi orsag prijet

Iz povesti magjarske.

Miksa (1564—1576). Pod njegovim kraljevanjem odulil se je Szulejman na jednu veliku bitku i on sam je osobno vodil vojsku vu magjarski orsag. Szulejman s početka sam nije znal, kam bi se odputil, jel bi išel proti Beču Egeru ili Szigetvaru Nu Zrinyi Mikloš mu je pokazal puta. On je naime poslal Alapy Gaspara, koj je Mohamedove soldate sve potukel.

Mohameda bašu je sultan jako rad imal, i zato se je s celom vojskom odpravil proti Szigetvaru Szigetvarski kapitan Zrinyi Mikloš dočekal ga je hrabro s 2500 ljudih i 60 štukov. Szule-man imel je 90,000

ljudih i 300 štukov. Zrinyi je zabadava prosil pomoć od Mikše, kralj mu nije hotel pomoć poslati.

Kada je Sultan pred Szigetvarom postavil svoju vojsku, zezval je Zrinyi sve svoje soldate vu dvoru grada skupa, gde su mu morali prisieći, da rivi nebudu grada predali. Bitka se je započela i trpela je 83 dni. Dolnji varaš je već ves zgorel, a nazadnje vu gal se je i turen s puščanim prahom.

Vu ovoj nevotji nije b lo druge pomoći nego gorećega grada ostaviti i ili se pre-turati kroz turćine ili pak viteški vumreti. Zrinyi je to povedal svojim soldatou; on sam oblekel si je svoju najfinešu opravu na glavu del si je lepoga kalpaga s pernicom, vepe napunil si je s cekini, veleć ako me koj turćin orobi, da mu nebudu žal za trud, zatim je k sebi zel klucé od grada Vu jednu ruku prijel je sablje a vu drugu kraljevsku zasavu Svoje soldate opomenul je još jedenput na hrabrost, pred vrata dal je postaviti jednoga nabičoga štu-ka, a zatim dal je zapoved, da vrata odpreju. Kad su vrata odprli, spružili su štu-ka, a zatim navalil je Zrinyi s svojimi ljudmi na turćine.

Bitka bila je kratka, ali strahovita. Magjarske vitezé su strelice obispale. Zrinyiu se je jedna vu prsa zapirila, ali on se je zato dalje boril. Nazadnje trefila ga je puškina kugla vu slepo oko i taki je

izdehnu svoju vitešku plemenitu dušu. Vu bitki opalo je 25 jezer turčinov. Zrinjiovih soldatov je samo šest živih ostalo. Turski vojđa dal je Zrinjievu glavu odseći i poslat u je kralju Mikši, a mrtvo telo dal je pokopati. Ali Szulejman nije se mogel toga dočekati; umrl je u 76. leto dobe svoje, samo da veziri nisu nikaj od toga šteli povedati, da se soldati nebi spuntali. Szulejmanov naslednik bil je Szelim, koj je s Mikšom mira sklopi na osem let.

Naskoro zatim umrl je Mikša kralj. Naaljednik bil mu je Rudolf.

Iz prošlosti Medjmurja

XXII.

Strigova. II.

Po bilježkah jednoga paviina od leta 1750.

Faru ovu uslažeću se med samimi bregi ravna Besziricz Gjuro rodjen magjar, koj je theologiju (bogoslovje) s izvrsnim napredkom zvršil vu Bonu ter se odlikuje osobitom znanostju, položenostju i lepim ponašanjem svojim. Kreposti njegove vredne su, da ga na koj višji graduš redovnički podignu.

K Strigovi spada još: Jalsovec, Veštica, Gribica, tmetinec, Preseka, Goritica, Borčin, Vrhovec, Hernje, Grabrovnik, Gluboka, izvan toga pak rackanički kaštel na obali Mure, gde je osobito zdrav i dober zrak.

K ovim računa se još mali i veliki Glubokovec, Leskovec, Strigovec, Vušivac, Cigašćak, Trnovac, Prekopa, Lovovčak, Martinovčak, Stanetinčak, Kozlovčak, Gibinčak, Penjak, Krče, Spinc, mali i veliki Rimšćak, Raskrižćak, Slatinjak, Orehovčak i Busovčak.

Prek brega, tam, gde je most na potočecu polek oruške ceste i Mure, nahadja se i kapelica. Tu je bil postavljen kip sv. Ivana Nepomuka najpredi iz drva a zatim iz kamena, potlam pak azidan je i turen a k kipu sv. Ivana napravljen je oltar pod plebanušom Dolar Tomašom.

Grad Strigovski, kojega povestničar Bonifus pod poganskim imenom Istrigon napominje, vezda vu ruševinah leži na vrhu najvišeg vino radečega Strigovečka, koj se na protvi varošu Strigovi vu vis drže.

Schwarc Matjaš misli na temelju nekakovoga verodostojnoga dokumenta, da je taj grad još 1505. leta kak imanje grofa Hányó Ezeresta vu ovu bil, ar vu ovom dokumentu je podpis Ora Balata kapitana od grada strigovskoga.

Po tom je salingasto mišljenje nekojih, da je grof Gattley Fridrik zlo življenje živuši, vu tom gradu od strela vubit bil, kojom prigodom bi se bil i grad vrušil ter njega pod se zakopal.

Spomenuti grof umrl je 1452 leta još pred smrtju svojega brata Ulrika, koj je 1456 leta kak zadnji odvetek ove grofovske familije za Hunyady Ladislava zaklan bil, anda po prilici 53 leta predi, nego kak dokument po Cašaru Balatu podpisan svedoči. Buduće se iz nikakovoga verodostojnoga zvi-ranika osvedočiti niseu mogel, kada je taj grad porušen, to sem prisijen s drugimi verovati, da se je sam po malom porušil, buduće je zapušten ostal, najveć pak su ga strelci i zlo vreme vnuštile, ar jako visoko stoji. I pesnik jeden ova veli: Ne scandas altos ferentia fulmina montes! To znamenuje na horvatskom jeziku: Ne spinjaj se na strelce sipajuće visoke bregje!

Z A B A V A

Zuleima.

letnita pripovest iz horvatske militarke granice.

(Dalje).

Oficir je nad ovim prizorom bil ves zmeten, on nije nikada Zuleiminoga oca osobno poznal. Njzino, tak na jedenkrat došasje, njezine proročanske reči, njezino siljenje na breg, njegova ljubav prema devojki, njegova dužnost prema domovini, njegovo pritišunjeno srdce i puna mislih glava, dopelala su ga vu takov forgov čutenjahl i odlukah, da jedno vreme nije mogel reć zmociti. Te da negda dojde k reći i prošil ju je za jasneše razjasnenje stvari, zakinjaj joj se, da je njegova ljubav bez konca, ali njegova dužnost čvrsta, i baš je hotel svoje soldate pod oružje komandirati, kad se najedenkrat stari turčin zbudi i na vrata sobe, znatregunjom pištolom, stane. Vu ovom odlučujućem hipu podbode nekakođa jakos tcelo Zuleimino bitje, fletnoćim bliska i odvaznostjum razdraženoga oroslana, pograbi serditomu oca ruku, smrtno oružje mu iz ruke opadne na pod vu istom hipu se i stavec turčin, na pod zruši, izrekavši strašno prokletstvo proti svojoj kćeri, koja mu je drugu pištolju iz pojasa potegula i vu pomamnom stališu, kakti izvan sebe, vu njegova prsa zpružila. Življenje njezinoga dragoga bilo je oslobođeno, njegova oslobođiteljca se vu omiljavici zruši na mrtvo telo streljenog si oca. Ova hit, koju je kći vu oca spustila, imala bi od oca vu oficira spušešana biti, i to bi bilo zajedno znamenje, na koje bi neprijatelj iz svojih zakritih mestah, vun ziti i na stražarnicu jurisati imal. Vani je padala hit na hit, ognjena čerlenoša se je vu zraku vidla ter je svojim strašovitim nimbusom okružavala mervoga turčina i omedlenu mu keer, oficir pako, koj je fletno sablu pripasal i van komandirat zbežal, ter turske napadače, proti kojim se je Jefrem junački već burl raziral, koji su već nekoje manješe sardake vužgali i dosta kršćanske krvi prelejali, rečeni oficir i skupa dragi Zuleimin, zadobil je pri proganjaju turčinov, hit v prsa, ter je po svojih soldatih iz rane puno krvi zgubivši, moral vu stražarnicu odnešen biti, gde je ves odnemoget zaradi gubitka krvi i žalosten zaradi zle sudbine svoje ljubavi, skoro vumirajući ležal. Pogled na strašnoga na podu mrtvog ležečega i vu svojoj krvi plavajućega Ahmetu, njegova ariom odprta usta, strašno ukocene oči, zatim strašen kip blede kakti stena vumorteljca rodilje si, njezina kak sneg bela koprena, sada črleno pofarbana s krvjum oca, njezina glava, koja je vu omiljavici baš na rani umorenog oca ležila, pogled na sva ova nagibala su, na smrt ranjenoga oficira, da bude obnovel. Sad se Zuleima iz svoje omiljavice probudi, bila je spodobna iz groba se stavšemu mrtvecu. Sama je mislila, da je samo strašno senjala, ali kad je k sebi došla i vu istinu vidla, ovd streljenoga oca, onde na smrt ranjenoga dragoga, dragoga, niti njoj nije puno falelo, da nije obnovela. Ždvojna, hitij se na kolena pred ranjenim oficinom, kojega je Jefrem verao pazil i dvoril, vrute mu je kušavala lice i ruke i zdvojno pitajućim pogledom je sledela svako doktorovo gibanje, koj je već do el na mesto nesreće.

Drugi dan bili su mrtvi pokopani, med njimi i Zuleimin oca, a ranjeni bili su prenešeni vu mesto Štopa vu špital, med njimi i ranjenog oficira, a drag, da njegovu dragu Zuleimu k oficirovoj materi, koja je ne daleko od Štopa, kakti, penzionirana kapitanica ži-

vila, odpelja, kaj je včinjeno Mati oficirova lapa je Zuleimu prijala, ter su višeput ranjenoga sina odnosno dragoga za jedno pohadiale. Z vremenom je rana lajtnantova se pobolšavala i već je na tuliko se ranjeni oporavil, da je mogel sam, vu špitalski vrt se iti šetat, ter oude ostati šetajuć i po 2 do 3 vure dugo. Pri tom su mu navek vu društvo bile i čas kratile, ili njegova mati ili draga Zuleima ili obudve zjedno, k njim se pak je i pridružil soldački duhovnik, kojega je oficir prošil, da njegovu dragu Zuleimu vu katoličkoj veri podučava. Zuleima je najpre na predlog svojega ranjenoga dragoga, jeli bi se hotela pokrstiti, privoñila na to, ar i onak vu njezinu domovinu vu turskoj za nja nije bilo mesta, dapače ako bi se bila podufala povratni, tak bi ju turčin segarno bili na kolec nateknuli, (za onda način, kojim su odsudjenje vu Turskoj pogubivali,) tim segurneše, ar se je njezino celo delo, već za nekoj dan po katastrofi, zeznalo.

Kaia su dva meseci, od kad je ranjeni lajtnant bil vu špitalu, prešli, oporavil se je ov ranjeni na toliko, da je mogel špital ostaviti, i k svojoj mat-ri, kakti reconvalescent, do potpunoga ozdravljenja doiti. Sada su ga, tak mati, kak draga Zuleima brižno dvorile, njegovo stanje zdravlja, pod brižnom dvorbom matere i Zuleme, je isto tak povoljno raslo, kak je rasel napredak Zuleimin vu kršćanskom navuku, pod brižnom pazkum i uavučanjem soldackog duhovnika. I opet dva meseca kešneše se je oficir za tuliko oporavil, da se je mogel na superarbitriranje postaviti, gde je zaradi svoje zadobljenje teške ozlede, na daljnje službovanje vu vojski za nesposobnoga bil proglašen i s karakterom oberlajtnanta penzionaren.

Bila je baš bela nedelja (ona nedelja po vuznu) leta 1739. kada je Zuleima bila kršćena i neposredno zatim, svojem zaručnikom, sada penzioniranim oberlajtnantom, venčana. Cesar Karol VI. otac bivaše cesarice Marije Terezije, došil je za junačstvo bivšega lajtnanta na granici, ter mu je za isto, k njegovoj penziji još, iz svojih privatnih penze dopital doživotnu nagradu od meseć nih četiri cekina, koje mu je po smrti cesara Karola VI-a njegova kći i naslednica na troušu Marija Terezija takajše dala izplaćivati. Jeden sin istoga oficira i Zuleime, bil je potlam vu austrijskoj vojski feldmarscha lieutenant, i kajti još nekoji kotrigi rečene familije živu, odlučil sem vu mojoj ovoj istinitoj pripovesti, ime i pridavek re enog oficira, akoprem mi je pozuat, neimenuvati.

(Konec.)

Emanuel Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

Veliki oganj.

Najglasovitiji parni melin (paromlin) vu našem glavnom varošu vužgal se je ovih danov po noć. Plamen se po ujem tak naglo zreprostranil, da je naskoro ne samo melin, nego i oko stoječega susedna stanja sve vu ognju bilo. Usuprot velikomu naporu ognoj-gascov i soldatov, zgorel je melin i kvar je neizmerno veliki. Vite ognojgascov skoro su tu nesrečni postali a nekoji su tak obzgnani, da su je morali vu špital na vraćenje odnesti.

Malaria.

Nezdavaja prijavili smo, da se je vu Bombayu kolera sirti počela ter smo izrazili naš strah, da nabi ova i k nam došla. Pak eto, naš strah je bil brz a temeljit! Vezda čujemo iz Napulja, da se je već tam kolera pojavila i 28 ljudih vu njoj zbetezalo